

Особливості регулювання діяльності

Інтернет – магазинів в Україні

УДК 339.176:004.738.5

Ірха С. Ю., студентка 4 курсу
факультету економіки і права ХНЕУ

Розглянуто особливості регулювання діяльності Інтернет-магазинів. Проаналізовано нормативно-правову базу з цього питання. Запропоноване внесення змін до діючого законодавства з метою врегулювання цієї діяльності.

Рассмотрены особенности урегулирования деятельности Интернет-магазинов. Проанализирована нормативно-правовая база по этому вопросу. Предложено внести изменения в действующее законодательство с целью урегулирования этой деятельности.

The features of the settlement of the online stores. Analyze the legal framework on the issue. Proposed to amend the current legislation to address this activity.

Ключові слова: мережа Інтернет, Інтернет – магазин, електронна комерція, купівля-продаж, регулювання Інтернет – магазинів.

В сучасному світі з'являються все нові і нові можливості комерції, одним із яких є купівля та продаж через Інтернет – магазини. Точніше Інтернет – магазини — це сайт, торгуючий товарами в Інтернеті. Дозволяє користувачам сформулювати замовлення на покупку, вибрати спосіб оплати і доставки замовлення в мережі Інтернет [1]. Для того щоб, уникнути неправомірних дій зі сторони власників Інтернет – магазинів, забезпечити цілковиту безпеку, та захистити права споживачів, необхідно цей вид комерції регулювати.

Метою дослідження цієї теми є виявлення недостатньої законодавчої бази регулювання правомірності діяльності Інтернет – магазинів. Існуючі Закони України не можуть належним чином регулювати новий вид комерції, через що в Україні стрімко розвивається тіньова економіка.

В широкому розумінні під електронною торгівлею розуміють продаж матеріальних чи нематеріальних благ. Електронна комерція це гарна можливість збільшити попит, зручність пов'язана з швидкістю обміну інформацією та можливе перехоплення клієнтів, автоматизація адміністративних функцій.

Розглядаючи проблему, щодо регулювання відносин діяльності Інтернет магазинів є необхідним підкреслити переваги онлайн магазину перед магазином офлайн, для споживачів:

- По перше це широкий асортимент товарів, не досяжний для роздрібного магазину, обмеженого малою площею торговельного залу.
- Інтернет магазин надає інформацію 24 години на добу без перерв і вихідних, що є ще однією перевагою перед звичайними магазинами.
- Хоча в Інтернет – магазині ви не маєте змоги потримати товар, та є можливість прочитати відгуки про нього.
- Роблячи покупку в Інтернет – магазині, Ви можете в спокійній домашній або робочій обстановці вибрати товар, який Вас зацікавив, вивчивши його фото й технічні характеристики.
- Оформити замовлення можна в будь-який зручний час, при цьому не потрібно буде їхати в магазин і Вас ніхто не буде вмовляти купити той чи інший товар. Ваш вибір буде абсолютно незалежним, при цьому Ви заощадите час і гроші на поїздки по магазинах.
- Деякі покупці вважають анонімність покупок в Інтернет – магазині також перевагою перед звичайним магазином, в якому завжди знаходишся у всіх на виду.

Більша частина Інтернет - магазинів розвивається поза державним обліком та контролем, а тому не відображається в офіційній статистиці. Власники «електронного прайсу» не перерозподіляють власних доходів до бюджетів та державних цільових фондів, вони не сплачують податки, збільшуючи власні прибутки.

Через відсутність, регулювальних цю справу, законів, діяльність Інтернет – магазинів регулюється на підставі загальних норм Господарського та Цивільного кодексів України, та Законами України «Про захист прав споживачів», «Про електронний документообіг», «Про захист персональних даних», постановою Кабінету Міністрів України від

15.06.2006 N 833 «Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування населення» і «Правилами продажу товарів на замовлення та поза торговельних і офісних приміщень» затвердженими наказом Міністерства економіки України від 19.04.2007 р.[1]. Але варто зазначити що ці нормативні акти в достатній мірі врегульовують відносини як між покупцем так і між державою.

Якщо бути уважним то з Господарського кодексу України зрозуміло, що громадянин який займається комерцією зобов'язаний створити юридичну особу, або зареєструватися суб'єктом підприємницької діяльності у відповідності з чинним законодавством України і стати на облік у податковій інспекції. До того ж «Правилами продажу товарів на замовлення та поза торговельних і офісних приміщень» затвердженими наказом Міністерства економіки України від 19.04.2007 р. вказується про те що, суб'єкт господарювання, який здійснює продаж товарів на замовлення та поза торговельними або офісними приміщеннями, повинен отримати відповідні дозвільні документи (ліцензії, торговельний патент тощо)[2].

А саме в лютому 2011 р. з метою врегулювання відносин торговельної діяльності, був опублікований Проект закону «Про внутрішню торгівлю»[3], який містить норми, що визначають основні принципи торговельної діяльності в Україні. Даний Проект посилює вимоги при здійсненні дистанційної торгівлі в межах України. Так, згідно п.2 ст.6 Проекту «для здійснення дистанційної торгівлі суб'єкт торговельної діяльності повинен мати офісне приміщення, в якому здійснюється оформлення документів з купівлі-продажу товарів». Це, в свою чергу, відноситься і до Інтернет – магазинів. Слід зазначити, що проект закону «Про внутрішню торгівлю» викликав сильний резонанс в Україні. Окремі положення цього проекту практично дублюють аналогічний закон, прийнятий в 2010 році в Російській Федерації та який викликав жорстку критику з боку економістів, постачальників, власників магазинів. На даний момент в Україні проект проходить стадію громадського обговорення. Автори проекту вважають, що прийняття закону України «Про внутрішню торгівлю» сприятиме впорядкуванню

торговельної діяльності, забезпеченню населення торговими площами до рівня європейських країн, а також створенню умов для розвитку конкурентного середовища.

Хотілось би зазначити, що Проект Закону України "Про внутрішню торгівлю" зазначає про Інтернет – магазини в Розділі III «Організація торговельної та виробничо-торгівельної діяльності» ст. 8. п.1. «Дистанційна торгівля». Хоча дистанційна торгівля - це неінтернет в буквальному сенсі слова, мова там йде про регулювання договорів, укладених за допомогою засобів дистанційного зв'язку, що включає в себе пошту, телебачення, телефон, придбання товару за каталогом і все, що завгодно. Та в Україні купівля-продаж товарів за допомогою засобів дистанційного зв'язку вже регулюється, та є підвидом спеціальних Правил продажу товарів на замовлення та за межами торгових або офісних приміщень, які передбачають можливість покупки через телекомунікаційні мережі, поштовий зв'язок, телебачення, інформаційні мережі, зокрема Інтернет [4].

Відносно до положення проекту Закону останнім часом активно обговорюється питання про те, що всякий об'єкт Інтернет – торгівлі зобов'язаний мати офісне торгове приміщення, як ми розуміємо, для того, щоб держава могла реалізувати свої контрольні функції.

Що стосується порушення, то здійснення фізичною особою, не зареєстрованою як суб'єкт підприємництва, діяльності, що містить ознаки підприємницької, тягне за собою адміністративну відповідальність [4].

Враховуючи – те, що в Україні досі не прийнятий Закон про «Внутрішню торгівлю» українським покупцям треба самим захищати свої права споживача, з урахуванням чинного законодавства за аналогією права та Закону. І перш за все треба бути уважним при виборі не тільки Інтернет магазину але і форми взаєморозрахунків.

Література

1. Про затвердження Правил продажу товарів на замовлення та поза торговельними або офісними приміщеннями: Зареєстровано в

Міністерстві юстиції України 16 жовтня 2007 р. за N 1181/14448//
Офіційний вісник України від 02.11.2007, № 80, стор. 52, стаття 2982

2. А. Москаленко/«Особенности правового регулирования
деятельности интернет-магазинов» // [Електронний ресурс]. – Режим
доступу: <http://jurliga.ligazakon.ua/news/2012/9/14/72320.htm>

3. М. Я. Азаров/Проект Закону про внутрішню торгівлю// [Електронний
ресурс]. – Режим доступу:

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=41741

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984
№ 8073-X // Відомості Верховної Ради РСР. – 1991. - № 30. – С. 379.

Зав. кафедри
правового регулювання економіки
к.ю.н., проф.

Сергієнко В. В.

Керівник, к.ю.н., ст. викладач

Биба Н.М.

Автор

Ірха С.Ю.